

VIÐMERKINGAR

Tingakrossur mistekur seg í oddagrein síni, ið sagt verður, at Grönlendingar hava fingið eina betri og fríari fólkatingsvalskipan enn vit föroyingar. Grönlendingar hava eina serliga skipan, men hon er gjörd ikki so beinleiðis og frí sum fyrri föroyingar og danir, tí menn meta grönlendingar fyrri ikki enn at vera komnar til tann politiska búna-skap sum menn í Föroyum og Danmark. Eisini vigaði tað nógv fyrri serligu valskipan fyrri Grönl-land, at landið er so stórt og fólkið býr so speitt.

Tað undrar okkum

at Tingakrossur tykist at hava gloymt, at javnaðarmenn saman við sjálvstýrismonnum vóru teir, ið talaðu fyrri og fingi danir at skilja, at föringar vóru ein serlig tjóð við rætti til flagg, lógávuvald og tað sjálvstýri, sum fólkið segði seg at vera ment at bera.

Aftaná at hava roynt hetta

av javnaðarmonnum setur Tinga-krossir mistreystisvotum til javnaðarmenn sum álitandi og treystir talsmenn hjá föringum og öllum föroyskum á danatingi óskiljandi.

Og misstreystið er meiri ófatandi tá ið samarbeiði millum javnaðarmenn og sjálvstýrismenn á tingi hevur roynst væl og virðiligt fyrri fríðar menn.

Krossur eigur ikki at vera illa hýrdur.

yvir, at javnaðarmenn við gleði hava víst á, at ein meirluti á Föroya lögtingi kortini er fingin at ganga við til uppskot javnaðarflokksins um socialan bata og framburð fyrri gomul og sjúk.

Men tessverri

er minni enn so komið á mál. Tað er so langt eftir, til vit eru javnbjódissitillaðir við frændir í Nórð-anlondum, tí síðani socialu lógirnar vóru framar her, er tíðin broytt, og t. d. hava gomul og sjúk í Danmark vunnið nýggj framstig, sum vit ikki hava fingið lut í.

Her er eitt ódnartak

sum javnaðarflokkurin biður Krossin og öll blöð, allar sjálvstýrismenn og allar socialt hug-sandi menn um at vera við javnað-armonnum at taka.

Í socialum málum mega vit ikki standa aftanfyrri, hvussu men hava skipað fyrri í Danmark.

Verður javnaðarflokkskandi-datur valdur til fólkatingsmann vil hann einki spara fyrri at náa hesum máli.

Og Tingakrossur eigur,

um hann er góður við socialan framburð, at vera fegin yvir, at

aftanfyrri hin föroyska javnaðarflokksmannin á danatingi stendur allur danski socialdemokratiski flokkurin í stríðinum fyrri at náa hesum máli.

Og fylkingin við danska social-demokratið á danatingi

hefur víst seg — tað kann Tinga-krossur ikki dylja — at vera hin dyggasti stuðul, tá ið skart hevur fingið föroyskum málum og livs-interessum, samanber marshall-peningin og sjóvinnubankamálið.

Tað var við danska social-

demokratisins hjálp, at javnaðarflokksins fólkatingsmaður trýsti so hart ímóti bæði föroysku sjóvinnubanknevndini, landsstýr-inum og sjálvum ministeriinum, at mótsiðan bognaði og marshall-peningurin og Sjóvinnubankin vóru hildin hvør fyrri seg, meðan nationalbankin og státuren veittu bankanum tann neyðuga pening.

Bara hetta bragðið

skuldi fingið Krossin og allar góðar sjálvstýrismenn at fagna samarbeiðinum millum tann föroyska fólkatingsmannin og danska socialdemokratið.

SATT — MEN — ÓTRÚLIGT

Ein, ið nevnið seg »politiskur áskoð-ari« hevur skrivað grein í »Dagblað-num«, har hann gremur seg um, hvussu illa »Socialurine«, »Krossur« og »14« fara við teimum, sum stýra í Föroy-um í lötuni. Hann kann ikki fáa seg at trúgva, at teir stýrandi einki gott gera, men bara illt. Tað man helst vera nak-að, sum hini blöðini bara finna uppá at skriva fyrri at spilla hesar penu menninar út. Tað ber ikki til, at hesir finu persónar, sumingu um landið og talaðu so vökur orð og lovaðu at gera alt gott, skulu hava »svikið fólkið so illa, sum hasir óargakropparnir skriva í »Krossi«, »14.« og »Sociali-num«.

Hesin politiski áskoðarin grætur á málinum, tá ið hann skrivar hesi orð: »Til dómis hevur landsstýrið verið fyrri hörðum álopum og ábreiðslum, men tað vildi verið tápuligt at hugsa sær, at landsstýrisflokkarnir, sum aftur skulu til val, fara at fremja lógir og reglur bara fyrri at gera seg til óvins við veljararnar.«

Her siggja vit, hvussu veljarar hugsa, og hetta er tað, ið landsstýrið og tess menn lita á. Teir eru greiðir yvir, at ein stórir partur av fólkinum veit ikki alt tað illa, teir gera, og framtúra teir t. d. við at avtaka forskot og lön-arviðbót fiskimanna, seta hógan toll á neyðsynjarvörur, minka allan studning t. d. vegstudningin niður í næstan einki yvirtaka royndarstöðir og niðurlægga tær lata mosan breiða seg, tí eingin fær studning fyrri at dyrka jörð. Eg havi hoyrt menn spyrja, hvussu teir tora at gera alt hetta. Men nú hava vit svarið frá teirra egnu veljarum, sum ikki kunnu hugsa sær, at tilikt kann vera satt. Ótrúligt — men tann beiski veruleiki. Ótrúligt, men satt.

Nú standa val fyrri durum, og tí roynir »Dagblaðið« at skriva greinir sum t. d. eina, ið beint nú var í blað-num við yvirskriftini »Annað skal til enn orðabraski«. Orðabraskið, sum verið hevur í »Dagblaðnum« í mong ár, er ikki gloymt enn. Man helst vera tað orðabraskið, ið harra Knút Vang nú hugsar um, tá ið hann skrivar, at annað skal til enn orðabraski. Ja, annað skal til fyrri at stýra einum landi, sjálvt um tað er pinkulitið sum Föroyar —

gott er, at »Dagblaðið« nú viðgongur, at soleiðis er — betri seint enn aldri.

Um undirritaða standa m. a. hesi orð í nevndu grein í »Dagbl.«: »Heldur bróta niður enn loyva nøkrum öðrum at koma við einum góðum uppskoti«. Hevur nakar hoyrt ella lisið makan til? — Hevur landsstýrið við sínum fimtanmannavaldi á tingi ikki fingið sett góð uppskot fram, tí undir-ritaði situr har?

Væl hevur borið til at seta tey illu uppskotini fram, so mátti eisini borið til at seta tey góðu bara viljin var, men hann er púra eingin.

Nú er einans eitt ár eftir, inntil lög-tingsval verður, og litið er at vænta av teim monnum, sum sitið hava í trý ár og púra einki gjørt. Nú er seint at fara at spekulera plánir viðvikjandi útbygging landsins. Meira høpi hevði verið í at lagt plánirnar fyrri trimum ella enn tá fyrri tveimum árum síðan enn nú beint framanfyrri valinum — uttan so er, at útbyggingin skal byrja aftaná, at lögtingsvalið er framfarið; men litið loysir tað seg hjá núsitandi landsstýri og tess fimtanmannavaldi at leggja plánir til tað nýggja landsstýrið, tí teir, sum ná koma til stýrið, munnu betri duga sjálvir at leggja sínar plánir enn hesir, sum nú stýra landi okkara. Nakað annað er, at plánir viðvikjandi landsins útbyggingin kunna siggja væl út.

Men flest öll fólk nú á dögum duga at hugsa, og tí spyrja tey óivað, hvussu tað ber til, at landsstýrið hevur latið trý ár fara so illa, burtur og ikki fyrr enn nú — tað síðsta árið — er farið at leggja plánir fyrri framtíðina. Nú er væl so seint, serliga tá ið öll vita, at landsstýrið ætlaði, at lögtingið skuldi ikki koma aman aftur fyrr enn í 1954.

Men »Dagbl.« litir á, at mong eru eins og tann »politiski áskoðarin«, ið »skrivaði, at hann kundi ikki trúgva, at sambands-fólkaflokksgreipan kann bera seg soleiðis at, at teir púra einki gera til gagns fyrri okkara land og fólk. Í eygunum á tilikum politiskum áskoð-arum kann ein valplánur vera frægari enn einki.

H. J. Danbjörg.

Tað grettur ikki

Ongatið hevur »Dimmalætting« skrivað meiri ósatt og meira »hykl-ariskt«, enn seinasta leyggardag, tá ið hon letist, sum tað skal vera tað frek-asta, ið vit hava skrivað, har vit leggja skylduna á landsstýrið fyrri fiskimann-astreikurnar.

Nei, sigur hon, sambandið og fólk-aflokkurin og sitandi landsstýri hava onga skuld í hesum streikim. Tvörtur-ímoti skulu tað vera javnaðarmenn og tjóðveldismenn, sum hava skuldina fyrri streikurnar.

Um »Dimm.« roynir at snakka seg frá tí, so vita allir fiskimenn,

at tað var landsstýrisins svik móti fiskimonnum við sínum okursstollum og krupulstjónjævningini og krupul-forskostrindanini, ið saman við at-burði fiskasölunnar og reiðaranna praktiseran av nettosáttmálanum nýyd-va fiskimenninar at krevja bruttosátt-mála henda veruleika gloyma fiski-menn ongatið landsstýrinum og teirra flokkum.

Tað, ið javnaðarmenn gjördu, var, at teir kravdu tingið saman fyrri at hjálpa fiskimanninum — men tess-verri vóru sambands menn og fólkaflokksmenn hvørki til at høgga ella stinga.

Javnaðarmenn royndu harafturat at fáa kammirátarnar í Danmark at fylkjast við föroyskum fiski- og ar-beiðsmonnum og veita teimum tann neyðuga peningastuðul fyrri at vinna streikuna, ið landsstýrið, reiðararnir og Föroya fiskasøla hövdu driðið teir út í.

Tess verri spilti Erlendur spælið við at leggja hart móti fakligari fylking við danskar fakfelagsmenn og kvetta knappliga av við at ganga við Evaldi og hansara monnum um krupulssátt-malan, ið nú er í gildi!

14. SEPT.

14. sept. var mánadagin. Blaðið 14. sept., ið ivaleyst kannar sær og sinum politikki henda dag, heitti sum vanligt á fólk um at vinda flaggið á stong. Í Havn var einans tvey flögg uppi henda dag, eitt Dannebrog og so flaggaði onkur, ið helt reisingargildi.

Í realskúlanum var morgunsongur-in á föroyskum — um hetta var eitt slag av »ynskikonsert« er okkum ó-kunnugt.

Bráðfengisblaðstjórin á 14. sept. — Olavur Mikkelsen — var í skúla.

Í Bukarest var eingin tjóðveldismað-ur at bera Dannebrog og røpa: Dan-mark her!